

Evropski varuh
človekovih pravic

Prevod te strani je bil narejen s strojnim prevajanjem [Povezava]. Strojni prevodi lahko vsebujejo napake, ki bi lahko zmanjšale jasnost in natančnost, zato varuhinja človekovih pravic ne prevzema odgovornosti za kakršna koli odstopanja. Za najzanesljivejše informacije in pravno varnost glejte zgornjo povezavo z izvirno različico v jeziku angleščina. Za več informacij si oglejte našo [jezikovno in prevajalsko politiko](#) [Povezava].

Odločba v zadevi 1316/2016/TN o domnevnih pomanjkljivostih Politike preglednosti Evropske investicijske banke

Odločba

Primer 1316/2016/TN - **Preiskava uvedena dne** 27/02/2017 - **Odločba z dne** 23/05/2018 - **Zadevne institucije** Evropska investicijska banka (Nepravilnosti niso bile odkrite) | Evropska investicijska banka (Rešila institucija) |

Ta zadeva se je nanašala na pritožbo o domnevnih pomanjkljivostih Politike preglednosti Evropske investicijske banke (EIB). Pritožnik je na to vprašanje najprej opozoril notranji pritožbeni mehanizem EIB, ki je pritožbo razglasil za nedopustno. Pritožniki so se nato obrnili na evropsko varuhinjo človekovih pravic, da bi izpodbijali odločitev pritožbenega mehanizma EIB in znova izrazili svoje pomisleke, da Politika preglednosti EIB ni v skladu s pravili EU in mednarodnimi pravili o dostopu do informacij.

Varuhinja je proučila, kako je pritožbeni mehanizem EIB obravnaval pritožbo. Ugotovila je, da je EIB začela pregledovati politiko in postopke pritožbenega mehanizma EIB, na podlagi česar bo jasno, kako bi morala EIB obravnavati pomisleke javnosti, ki ne spadajo med pooblastila pritožbenega mehanizma EIB.

Varuhinja je tudi proučila, ali je Politika preglednosti EIB skladna s pravnim okvirom EU, ki se uporablja.

Ugotovila je, da možnosti za izboljšave nekaterih določb Politike preglednosti EIB sicer obstajajo, vsebina te politike pa vseeno ne vodi v nepravilnosti. Varuhinja je pripravila številne predloge za izboljšanje, s katerimi bi EIB spodbudila k izboljšanju ubeseditve nekaterih členov v njeni Politiki preglednosti.

Ozadje pritožbe

1. Pritožba, ki so jo vložile tri okoljske organizacije – ClientEarth, CEE Bankwatch Network in Counter Balance – se nanaša na domnevne pomanjkljivosti politike preglednosti Evropske investicijske banke (EIB) ter na način, kako je notranji pritožbeni mehanizem EIB (EIB-CM) odgovoril na pritožbo, ki je bila prvotno vložena pri EIB.

2. **Svet direktorjev EIB** je 6. marca 2015 po javnem posvetovanju sprejel novo politiko preglednosti, ki je nadomestila različico, ki je obstajala od leta 2010 [1]. Pritožniki so 16. februarja 2016 pri EIB-CM vložili pritožbo zaradi neskladnosti politike preglednosti s pravili EU in mednarodnimi pravili o dostopu do informacij.

3. **EIB-CM** je 1. marca 2016 potrdil prejem pritožbe in pritožnike obvestil, da je bila njihova pritožba evidentirana in da je EIB-CM pregledal pritožbo. V dopisu so bili pritožniki obveščeni, da lahko do 23. septembra 2016 pričakujejo uradni odgovor.

4. **EIB-CM** je z dopisom z dne 10. junija 2016 razglasil, da večina vidikov pritožbe ni dopustna, razen točke 1.2.2 pritožbe, v kateri je navedena trditev, da ravnanje EIB ni v skladu z njeno politiko preglednosti. Pritožniki so se 6. septembra 2016 obrnili na evropskega varuha človekovih pravic.

Preiskava

5. V skladu z memorandumom o soglasju, podpisanim med varuhom človekovih pravic in EIB [2], bi morali pritožniki, preden se obrnejo na varuha človekovih pravic, uporabiti učinkovit notranji pritožbeni postopek EIB. Poročilo o tem, kako je komisija EIB-CM obravnavala zadeve, navedene v pritožbi, je ustrezno izhodišče za preiskavo varuha človekovih pravic.

6. Varuhinja človekovih pravic je pritožbo razglasila za dopustno, razen pomislekov, izraženih v točki 1.2.2 prvotne pritožbe pri EIB-CM, ki je bila edina točka, ki jo je EIB-CM razglasil za dopustno in je še vedno preučevala. Varuh človekovih pravic je začel preiskavo o stališču pritožnikov, da:

1) EIB-CM je napačno razglasila za nedopustno večino prvotne pritožbe.

2) Politika preglednosti EIB ni združljiva z Aarhuško konvencijo, Uredbo 1367/2006 o uporabi določb Aarhuške konvencije (v nadaljevanju: **Aarhuška** uredba) in Uredbo 1049/2001 o dostopu javnosti do dokumentov (v nadaljevanju: Uredba 1049/2001).

7. Varuhinja človekovih pravic je prosila EIB, naj pojasni, zakaj je odbor EIB-CM menil, da je večina vidikov pritožbe nedopustna. Glede na to, da so pritožniki izrazili nekatere pomisleke v zvezi s postopkovnimi vidiki postopka obravnave pritožb EIB-CM, je varuh človekovih pravic prosil tudi EIB za pojasnilo o teh vidikih, kot so pravila in prakse EIB-CM v zvezi s priznavanjem prejema pritožb in postopek za obveščanje pritožnikov o rezultatih preverjanja dopustnosti.

8. Nazadnje je varuh človekovih pravic pozval EIB, naj odgovori na trditev pritožnikov, da politika preglednosti EIB ni združljiva s pravili EU in mednarodnimi pravili o dostopu do informacij.

9. **EIB je 24. maja 2017** pojasnila stališče EIB-CM. EIB je pojasnila, da je v okviru javnega posvetovanja o reviziji politike preglednosti v obdobju 2014–2015 in tudi ob drugih priložnostih obravnavala večino vsebinskih pomislekov pritožnikov glede domnevne neskladnosti politike preglednosti s pravili EU in mednarodnimi pravili o dostopu do informacij. EIB je pritožnikom kljub temu odgovorila 24. maja 2017 in varuhu človekovih pravic predložila kopijo dopisa. Pritožniki so 31. avgusta 2017 predložili pripombe na odgovor EIB.

10. Odločitev varuha človekovih pravic upošteva vse navedeno. Upošteva tudi dejstvo, da je EIB začela pregled okvira EIB-CM. Osnutek revidirane politike in postopkov EIB-CM je bil 13. decembra 2016 predložen varuhu človekovih pravic v pripombe. Maja 2017 je EIB začela javno posvetovanje. Nova politika in postopki EIB-CM bi morali začeti veljati leta 2018.

O odločitvi EIB-CM, da pritožbo razglasi za nedopustno

Dopustnost očitkov zoper zakonitost politike EIB

11. EIB-CM je urejen s sklopom načel, pooblastil in poslovnika, ki ga je sprejel svet direktorjev EIB 2. februarja 2010 [3] in ga dopolnjujejo operativni postopki, ki jih je upravni odbor odobril decembra 2011 [4] – „pravila EIB-CM“.

12. Pritožniki so navedli, da je bil v skladu s pravili EIB-CM odbor EIB-CM pristojen za obravnavo pritožbe, s katero se izpodbija zakonitost politike EIB. Pritožniki so trdili, da njihova pritožba ni spadala pod merila nedopustnosti, določena v pravilih EIB-CM [5] .

13. Pritožniki so tudi navedli, da lahko v skladu s pravili EIB-CM [6] vsaka oseba ali skupina, ki trdi, da bi lahko prišlo do nepravilnosti v EIB, vloži pritožbo. Pritožniki so navedli, da nepravilnost vključuje neupoštevanje zakonodaje EU. Navedli so tudi, da je sprejetje pravil o preglednosti s strani sveta direktorjev EIB „odločba“ v smislu pravil EIB-CM [7] , v skladu s katero se pritožba šteje za dopustno, če se trditve nanašajo na **decisio n** , **ukrepanje ali opustitev** s strani EIB.

14. **EIB** se ni strinjala in trdila, da odbor EIB-CM sprašuje o **dejavnostih EIB** in ne o **okviru politike** , ki so ga sprejeli upravni organi EIB. EIB je v podporo svojim stališčem predložila več določb v pravilih EIB-CM [8] .

15. Varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da iz pravil EIB-CM ni jasno, ali je odbor EIB-CM pristojen za obravnavo pritožb, s katerimi se izpodbija zakonitost **politike** EIB. Varuhinja človekovih pravic priznava, da načela in pristojnosti kažejo, da je EIB-CM osredotočen predvsem na ocenjevanje skladnosti odločitev in dejavnosti EIB z obstoječim okvirom politike. Vendar varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da načela in pristojnosti EIB-CM izrecno ne

preprečujejo, da bi obravnaval pritožbe zoper politiko EIB, saj za tovrstne pritožbe ne veljajo merila nedopustnosti in da nepravilnosti vključujejo kakršno koli neupoštevanje veljavne zakonodaje EU.

16. EIB ima pomembno vlogo pri doseganju ciljev politike EU in meni, da je odgovorna državljanom EU [9]. Varuh človekovih pravic v zvezi s tem meni, da morajo imeti državljani dostop do učinkovitih pritožbenih postopkov v zvezi z delom EIB in da mora EIB ustrezno obravnavati vse javne pomisleke, na katere je opozorila EIB. O tem, ali bi lahko politiko, ki jo sprejme svet direktorjev EIB, preverili notranji pritožbeni mehanizem EIB ali druga služba znotraj EIB, odloči banka. Kljub temu mora imeti EIB za zagotovitev odgovornosti do državljanov vzpostavljene postopke, tako da ena od njenih služb obravnava vse pomisleke javnosti glede združljivosti svojih notranjih politik z zakonodajo EU.

17. Varuhinja človekovih pravic je to vprašanje izpostavila v pripombah, ki jih je njen urad predložil EIB v zvezi z osnutkom revidirane politike EIB-CM [10]. EIB je upoštevala pripombe varuha človekovih pravic in spremenila osnutek politike, pri čemer je navedla, da pritožb, ki izpodbijajo zakonitost politik EIB, ne obravnava EIB-CM, **temveč jih bo obravnaval generalni sekretar** [11].

Domnevna kršitev postopkovnih pravil EIB-CM

18. Pritožniki so varuhu človekovih pravic predlagali, da je odbor EIB-CM kršil lastna postopkovna pravila, ker odločitve o dopustnosti ni vključil v potrdilo o prejemu.

19. Varuhinja človekovih pravic je pri EIB opozorila, da iz poslovnika in operativnih postopkov EIB-CM ni jasno, ali je **treba** ali se **lahko** sporoči rezultat preverjanja dopustnosti hkrati s potrdilom o prejemu, saj besedila vsebujejo razhajanja [12]. EIB je odgovorila, da se ta neskladja obravnavajo v okviru pregleda okvira EIB-CM.

20. Varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da bo osnutek revidiranih postopkov EIB-CM zadevo pojasnil z navedbo, da se „*potrdilo o prejemu pošlje pritožniku v 10 delovnih dneh od prejema pritožbe*“. **Če je bila odločitev o dopustnosti že sprejeta, se sporoči hkrati**“ (člen 1.3.1).

21. Pritožniki so v pritožbi varuhu človekovih pravic trdili tudi, da besedilo potrdila o prejemu, v katerem jih je komisija EIB-CM obvestila, da je bila njihova pritožba evidentirana in navedena, kdaj lahko pričakujejo uradni odgovor, pomeni, da je pritožba dopustna.

22. Varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da so v skladu s sedanjimi operativnimi postopki [13] „*natančnejše preverjanje dopustnosti evidentirane pritožbe, dopustne pritožbe pa sledijo notranjemu postopku obravnavanja pritožb*“. Pritožniki so obveščeni (i) da je pritožba **evidentirana**, (ii) da se začne preiskava/ocena in (iii) **o datumu, do katerega lahko pričakujejo odgovor (40/140 delovnih dni)**. Če je pritožba nedopustna, so pritožniki obveščeni o razlogih za nedopustnost in po potrebi podani predlogi, na koga lahko naslovijo svoje pomisleke.

23. Varuh človekovih pravic tako meni, da je EIB-CM z navedbo, da je bila pritožba evidentirana in da bo komisija EIB-CM poslala uradni odgovor v 140 delovnih dneh, izrazila vtis, da je celotna pritožba dopustna in ne le del pritožbe. To, če so vse stvari enake, ne preprečuje, da bi komisija EIB-CM ponovno preučila dopustnost.

24. Varuhinja človekovih pravic meni, da osnutek revidiranih pravil EIB-CM pojasnjuje, kako bo EIB komunicirala s pritožniki o tem vprašanju, pri čemer navaja, da: „[I] če se pritožba razglasi za dopustno, so pritožniki obveščeni (i) da je bila pritožba registrirana, (ii) o registracijski številki (iii) o začetku preiskave/ocene in (iv) o datumu, do katerega lahko pričakujejo odgovor.“

25. Da bi se izognili kakršnemu koli nesporazumu, varuh človekovih pravic predlaga, da kadar koli EIB-CM pri pošiljanju potrdila o prejemu ne zaključi preverjanja dopustnosti, izrecno navede, da potrdilo o prejemu ne pomeni, da je EIB-CM zavzel stališče o dopustnosti pritožbe.

26. V skladu s sklepi iz odstavkov 16 in 17 zgoraj mora EIB obravnavati tudi vprašanja in pomisleke javnosti, ki ne spadajo v pristojnost EIB-CM. Ko je bila pritožba glede politike preglednosti EIB nedopustna, bi morala EIB pritožnikom zagotoviti nasvete o alternativnih ukrepih ali pa bi jih morala predložiti ustreznemu oddelku v skladu s kodeksom dobrega upravnega ravnanja za osebe EIB v njenih odnosih z javnostjo [14]. Vendar varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da se je EIB pritožnikom glede vsebine odzvala na predlog varuha človekovih pravic v okviru te preiskave.

Sklepna ugotovitev o postopkovnih vprašanjih

27. Varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da je EIB v postopku razjasnitve, kateri oddelek bo obravnaval pomisleke javnosti glede vprašanj, kot je zakonitost njenih politik, in kako bi moral odbor EIB-CM pritožnikom sporočiti rezultate preverjanja dopustnosti. Če se te določbe ohranijo v končnih pravilih EIB-CM, varuh človekovih pravic meni, da je EIB sprejela potrebne ukrepe za rešitev teh vprašanj.

28. Varuhinja človekovih pravic prav tako meni, da je EIB v okviru svoje preiskave rešila vprašanje, da pritožniki sprva niso odgovorili na vsebino njihove zaskrbljenosti, in sicer domnevno nezdržljivost politike preglednosti EIB s pravom EU in mednarodnim pravom o dostopu do informacij. Vsebina tega vprašanja bo obravnavana v nadaljevanju.

Zdržljivost politike preglednosti EIB z Aarhuško konvencijo, Aarhuško uredbo in Uredbo 1049/2001

29. Pritožniki so izrazili zaskrbljenost, da politika preglednosti EIB (EIB TP) ni združljiva z Aarhuško konvencijo, Aarhuško uredbo in Uredbo 1049/2001.

30. Po mnenju pritožnikov se lahko ZTP EIB šteje za upravno odločbo, ki je lahko predmet nepravilnosti, če ni v skladu s pravili in načeli, ki zavezujejo EIB.

Uporaba Uredbe 1049/2001, Aarhuške uredbe in Aarhuške konvencije za EIB (členi 3.7, 3.8 in 5.1 Pogodbe EIB)

31. Zakonodaja EU o dostopu do dokumentov – trenutno Uredba 1049/2001 – se za EIB uporablja le, kadar EIB izvaja svoje „upravne naloge“ [15] .

32. Pritožniki trdijo, da je EIB napačno uporabila pravo, ko je v členu 3.8 ZTP navedla, da „ *bi morala sama EIB v skladu z načeli odprtosti, dobrega upravljanja in sodelovanja določiti, kako naj se splošna načela in omejitve, ki urejajo pravico do dostopa javnosti, uporabljajo v zvezi s svojimi posebnimi funkcijami banke . EIB to počne s politiko in zlasti z uporabo izjem od dostopa iz člena 5 spodaj .* “ Pritožniki so trdili, da so njene dejavnosti, vključno s posojili, upravne narave in predmet Uredbe 1049/2001, saj EIB ne izvaja zakonodajnih ali sodnih dejavnosti. Pritožniki so tudi trdili, da se Aarhuška konvencija in Aarhuška uredba uporabljata za vse informacije o posojilih, ki jih ima banka.

33. **EIB je v svojem** odgovoru trdila, da je banka, namesto da bi omejila obseg svojega ZTP na svoje upravne naloge, šla dlje od tistega, kar je potrebno [16] , „ *z upoštevanjem in upoštevanjem določb Uredbe 1049/2001 v svojih politikah preglednosti (v sedanji in prejšnji različici) ter njihovo uporabo za vse dejavnosti EIB* “.

34. EIB se je strinjala, da zanjo veljata Aarhuška uredba in Aarhuška konvencija. Vendar je trdila, da zadostuje navedba v členu 5.1(b), da se ZTP uporablja „brez poseganja“ v pravico javnosti do dostopa do informacij ali dokumentov EIB, ki bi lahko izhajala iz Aarhuške konvencije in Aarhuške uredbe.

35. Varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da je predlagala besedilo členov 3.5 do 3.8 TP, ko je leta 2014 prispevala k reviziji TP EIB. To besedilo je treba brati v povezavi s členom 5.1(a) ZTP, ki ustvarja splošno **domnevo o razkritju** z navedbo, da „ *se vse informacije in dokumenti, ki jih hrani banka, na zahtevo razkrijejo, razen če obstaja utemeljen razlog za nerazkritje (glej „Izjeme “ spodaj) .* “

36. Po mnenju varuha človekovih pravic zaradi besedila člena 5.1(a) ZTP ni bilo potrebno, da EIB opredeli obseg svojih upravnih nalog, saj člen 5.1(a) ZTP priznava, da bi *se lahko vse informacije in dokumenti, vključno z dokumenti o njenih posojilnih dejavnostih, na zahtevo razkrili*. Kot je takrat poudaril varuh človekovih pravic, *bi bil vsak poskus opredelitve obsega upravnih nalog EIB v primerjavi z neupravnimi nalogami „obremenjen s težavami, pravnimi in praktičnimi, in bi lahko privedel do dolgotrajnih sporov, pri katerih bi EIB poskušala zožiti področje uporabe splošnega načela preglednosti “* [17] .

37. Varuh človekovih pravic ugotavlja, da člen 5.1(b) ZTP priznava, da se Aarhuška konvencija in Aarhuška uredba uporabljata za EIB. Varuh človekovih pravic razume besedilo člena 5.1(b) ZTP tako, da v primeru nasprotja med ZTP in posebnimi pravili o dostopu do dokumentov ali informacij v Aarhuški konvenciji in Aarhuški uredbi prevlada slednja v zvezi z vsemi dejavnostmi

EIB.

Dostop do dokumentov prek javnega registra (člen 4 ZTP EIB)

38. Uredba 1049/2001 [18] določa obveznost zagotavljanja javnega dostopa do registra dokumentov in, kadar neposreden dostop do dokumentov ni omogočen prek registra, v čim večji meri navesti, kje se dokument nahaja. V Aarhuški uredbi [19] je navedeno, da morajo institucije in organi EU organizirati informacije o okolju, ki so pomembne za njihove naloge in ki jih hranijo, da bi te informacije o okolju aktivno in sistematično razširjale javnosti, zlasti prek elektronskih podatkovnih zbirk.

39. Člen 4.4 PDEU določa, da „[v] mejah, ki jih določajo veljavni zakoni in drugi predpisi, končno odločitev o tem, katere **informacije se lahko objavijo javnosti, sprejme Banka, ki odloči tudi, katere dokumente bo objavila v elektronski in/ali papirni obliki in katere dokumente so na voljo samo na zahtevo**“. V členu 4.6 ZTP je navedeno, da „banka objavi povzetke projektov vseh naložbenih projektov vsaj tri tedne, preden se projekt obravnava v odobritev svetu direktorjev EIB. **Vendar se omejeno število projektov ne objavi pred odobritvijo odbora** in v nekaterih primerih ne pred podpisom posojila, da se zaščitijo upravičeni interesi, ki temeljijo na izjemah od razkritja, določenih v tej politiki.“

40. Pritožniki so trdili, da člen 4.4 TP ne izpolnjuje pravnih obveznosti skupine. Pritožniki so kritizirali tudi besedilo člena 4.6, ki po njihovem mnenju EIB prepušča preveč diskrecijske pravice v zvezi z razkritjem in objavo informacij ter se tako izogiba določbam Uredbe 1049/2001.

41. EIB je v svojem odgovoru navedla, da je vzpostavila in postopoma razvija javni register okoljskih informacij v skladu z Aarhuško uredbo. Informacije o vrsti in obsegu okoljskih informacij, ki jih hrani banka, so na voljo v razdelku „pogosto zastavljena vprašanja“ na spletni strani EIB. Po navedbah EIB je razdelek „pogosto zastavljena vprašanja“ podoben javnemu registru varuha človekovih pravic,

42. EIB je trdila, da člen 4 ZTP ne uvaja nobene izjeme od pravice dostopa do informacij poleg izjem, opisanih v členu 5 ZTP. EIB je tudi poudarila, da se vsi projekti, ki jih financira banka, vključno s projekti, ki niso objavljeni pred odobritvijo ali podpisom, objavijo, ko so podpisani, in da za vse informacije v zvezi s temi projekti, ki jih ima banka, veljajo načela razkritja na zahtevo.

43. Varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da je EIB vzpostavila javni register okoljskih informacij. Varuh človekovih pravic je že imel priložnost preučiti prakse EIB v zvezi s proaktivnim razkritjem okoljskih informacij [20]. Vendar v tej preiskavi niso ocenjene *prakse* EIB, ampak ali je *oblikovanje* začasnega programa EIB v skladu s pravili in načeli, ki zavezujejo EIB. Varuh človekovih pravic meni, da čeprav bi bilo besedilo člena 4 TP mogoče izboljšati, zagotavlja zadostna jamstva za skladnost z Uredbo 1049/2001 in Aarhuško uredbo, saj navaja, da se polje proste presoje EIB uporablja **v mejah, ki jih določajo veljavni zakoni in predpisi**.

44. Varuh človekovih pravic meni, da je odgovor EIB na člen 4.6 ZT razumen, brez poseganja v njegovo oceno argumentov pritožnikov v zvezi z izjemami za razkritje, opisanimi v členu 5 ZTP (glej spodaj).

Izjeme (člen 5 ZZ)

45. Člen 5 ZTP EIB določa domnevo o razkritju informacij, vendar določa tudi izjeme, kadar bi razkritje oslabilo varstvo nekaterih interesov.

Ali je treba razlikovati med okoljskimi in neokoljskimi informacijami

46. Pritožniki so trdili, da bi bilo treba v ZTP razlikovati med informacijami o okolju, za katere velja posebna ureditev Aarhuške konvencije in Aarhuške uredbe, in informacijami, ki niso okoljske. Pritožniki so trdili, da člen 5.4(a) Pogodbe, ki določa, da „*se dostop zavrne, kadar bi razkritje oslabilo zaščito [...] finančne, monetarne ali gospodarske politike EU, njenih institucij in organov ali države članice*“, v Aarhuški konvenciji ne obstaja in se ne bi smelo uporabljati za informacije o okolju.

47. EIB je odgovorila, da ZTP upošteva posebno naravo informacij in dokumentov, povezanih z okoljem, ter obveznosti banke, da ravna v skladu z Aarhuško uredbo.

48. Varuhinja človekovih pravic meni, da so pojasnila EIB razumna, saj se ZTP uporablja „brez poseganja“ v pravico javnosti do dostopa do informacij in dokumentov na podlagi Aarhuške konvencije in Aarhuške uredbe.

Sporazumi o zaupnosti

49. Pritožniki so poudarili, da člen 5.5 ZTP EIB omogoča, da zavrne dostop do dokumenta, „*kadar bi razkritje oslabilo zaščito poslovnih interesov fizične ali pravne osebe*“. V opombi je navedeno, da „*izraz ‚poslovni interes‘ zajema, vendar ni omejen, na primere, ko je banka sklenila sporazum o zaupnosti. Poleg tega se lahko poslovni interesi zaščitijo tudi po izteku sporazuma o zaupnosti.*“ Po mnenju pritožnikov člen 5.5 TP banki zagotavlja preveč diskrecijske pravice, saj lahko finančne pogodbe, ki jih sklene banka, vsebujejo informacije o okolju.

50. EIB je trdila, da opomba služi le kot primer primerov, ki so pogosti v bančništvu. EIB je priznala, da lahko pogodbe o financiranju vsebujejo okoljske informacije in jih javnosti ni mogoče zadržati. EIB je poleg tega navedla, da vsak primer posebej analizira glede na sodno prakso Sodišča, da bi ugotovila, ali gre za javni interes, ki bi prevladal nad varstvom drugih legitimnih interesov.

51. Varuh človekovih pravic meni, da so pojasnila EIB razumna.

Domneva zaupnosti v zvezi z inšpekcijskimi pregledi, preiskavami in revizijami

52. Člen 5.5 TP določa, da „*zaprtje informacij in dokumentov, zbranih in pridobljenih med inšpekcijskimi pregledi, preiskavami in revizijami, ogroža* zaščito namena inšpekcijskih pregledov, preiskav in revizij **tudi po tem, ko so ti zaključeni ali je zadevni akt postal dokončen in so bili sprejeti nadaljnji ukrepi.**“

53. Pritožniki so trdili, da razširitev splošne domneve na vse dokumente v zvezi s preiskavami, ki jih izvaja EIB, tudi ob zaključku preiskave, nima podlage v pravu EU.

54. **Glavni argument** EIB je bil, da ta določba „*uravnoteži potrebo banke po zagotovitvi pravilnega delovanja njenih preiskovalnih postopkov, preteklih, sedanjih in prihodnjih, ter njeno trdno zavezanost preglednosti. To je zlasti pomembno glede na možnost, da notranje preiskave ne spremljajo le naknadne notranje preiskave ali revizije, ampak tudi nacionalne kazenske preiskave*.“ EIB je poudarila tudi, da objavlja povzetek preiskav, ki jih zajema izjema, in da izjema ne zajema primerov, ki jih obravnava EIB-CM.

55. Varuhinja človekovih pravic je EIB že podala priporočilo v zvezi z razkritjem poročila o notranji preiskavi goljufij v okviru prejšnjega TP EIB [21] .

56. **Sodišča EU** se niso izrekla o uporabi splošne domneve o nerazkritju preiskav EIB.

57. Preiskave in revizije so upravne narave. Varuhinja človekovih pravic želi opozoriti na pripravljenost EIB, da upošteva in upošteva določbe Uredbe 1049/2001 v svojem trgovinskem programu ter **jih uporablja za vse svoje dejavnosti, ne da** bi pri tem razlikovala med upravnimi in neupravnimi nalogami.

58. Varuh človekovih pravic zato meni, da bi bilo treba vsako izjemo od dostopa, ki je dodatna ali drugačna od izjem iz Uredbe št. 1049/2001, opredeliti in jasno utemeljiti v ZTP. Take izjeme prav tako ne bi smele posegati v pravico do dostopa do informacij in dokumentov o okolju iz Aarhuške konvencije in Aarhuške uredbe.

59. Varuh človekovih pravic ni prepričan, da je razlika v besedilu člena 5.5 TP v primerjavi s podobno izjemo iz Uredbe 1049/2001 [22] sorazmerna s splošnim ciljem zagotavljanja pravilnega delovanja „preteklih, sedanjih in prihodnjih“ preiskav. Čeprav bi EIB lahko upravičila domnevo nerazkritja za tekoče preiskave EIB, se ne more sklicevati na splošno domnevo nerazkritja za **vse** inšpekcijske preglede, preiskave in revizije za nedoločen čas .

60. Varuhinja človekovih pravic nadalje ugotavlja, da ZTP EIB splošno domnevo o nerazkritju razširja **na po zaključku preiskave** . Tudi v primeru preiskave goljufije bi se splošna domneva o nerazkritju načeloma uporabljala le, dokler traja preiskava. Varuhinja človekovih pravic meni,

da bi EIB lahko zagotovila zaščito namena morebitnih poznejših notranjih preiskav ali nacionalnih kazenskih preiskav, tako da bi zahteve za dostop ocenila za vsak primer posebej.

61. Varuh človekovih pravic zato spodbuja EIB, naj besedilo tretje alineje člena 4.2 Uredbe 1049/2001 vključi v svojo tehnično politiko in odpravi domnevo o nerazkritju informacij in dokumentov, zbranih in ustvarjenih med inšpekcijskimi pregledi, preiskavami in revizijami, tudi po njihovem zaključku.

Posredniška posojila

62. Člen 5.13 ZTP določa, da „[e]scepti zajemajo tudi informacije o posameznih dodelitvah, ki jih lokalne banke dodelijo za podporo naložbam svojih strank **v okviru kreditnih linij, vzpostavljenih pri EIB**. Te informacije spadajo v pristojnost posredniške banke v okviru običajnega poslovnega odnosa med zadevno banko in njenimi strankami. Vendar EIB spodbuja posredniško banko, naj da na voljo informacije o njenem odnosu z EIB.“

63. Pritožniki so trdili, da člen 5.13 ZT ustvarja dodatno izjemo od razkritja za posredniška posojila. Po mnenju pritožnikov ta izjema velik del posojil EIB izvzema iz načel preglednosti in odprtosti, saj številni dokumenti v zvezi s posojili s srednje veliko tržno kapitalizacijo [23], globalnimi posojili [24] in skladi vsebujejo okoljske informacije [25].

64. EIB je odgovorila, da za posredniška posojila veljajo enake zahteve glede preglednosti kot za druge vrste posojil. Vendar je EIB poudarila, da so okoljske informacije, ki jih ima v zvezi s posredniškimi posojili, drugačne. Ker EIB nima pogodbenega razmerja s končnimi upravičenci, so za objavo okoljskih informacij za posamezne dodelitve v okviru posredniških posojil odgovorni finančni posredniki in/ali pristojni organi.

65. Varuh človekovih pravic razume, da člen 5.13 PDEU ne uvaja nobene izjeme poleg izjem v zvezi z zaščito poslovnih interesov in dokumentov tretjih oseb. **Varuh človekovih pravic zato predlaga, da EIB skrbno preuči, ali je treba ohraniti sedanje besedilo člena 5.13, saj je ta člen lahko zavajajoč za javnost.**

Postopek za obravnavo zahtevkov za informacije

66. Člen 5.22 določa, da EIB na zahtevke za informacije običajno odgovori v 15 delovnih dneh. V opombi 8 člena 5.22 je navedeno, da so lahko v praksi zahtevki za informacije v številnih primerih daljši, na primer v primerih zahteve po **informacijah, ki se nanašajo na tretje osebe**.

67. Pritožniki so poudarili, da niti Uredba 1049/2001 niti Aarhuška konvencija ne dovoljujeta takega podaljšanja roka v primeru zahtev po informacijah, ki se nanašajo na tretje osebe.

68. EIB je trdila, da opomba 8 ne spreminja rokov, ampak pojasnjuje, da EIB v nekaterih primerih ne more upoštevati roka zaradi okoliščin, na katere ne more vplivati. EIB je poudarila,

da je to priznано tudi v Uredbi 1049/2001 [26] , ki določa, da se lahko v izjemnih primerih rok 15 delovnih dni podaljša.

69. Varuhinja človekovih pravic ugotavlja, da člen 5.23 TP že odraža Uredbo 1049/2001 [27] . Varuh človekovih pravic se zato strinja s pritožnikom, da je opomba 8 lahko zavajajoča za javnost. **Varuh človekovih pravic spodbuja EIB, naj spremeni člen 5.22 ZTP in ustrezno opombo.**

70. Pritožniki so zaskrbljeni tudi, da člen 5.33 ZT in člen 5.34 ZT [28] državljanom ne zagotavljata točnih informacij o razpoložljivih pravnih sredstvih, če EIB zavrne ali ne upošteva potrdilne prošnje (tj. zahteve EIB za pregled odločbe o zavrnitvi dostopa). Trdili so, da je dodatni korak vložitve pritožbe pri EIB-CM nejasen in lahko povzroči, da tožeča stranka ne more izpodbijati odločbe pred sodiščem Unije.

71. Varuh človekovih pravic meni, da člen 5.33 PDEU odraža besedilo člena 8.1 Uredbe št. 1049/2001 [29] , pri čemer upošteva memorandum o soglasju, ki sta ga podpisala EIB in varuh človekovih pravic.

Sklepi o vprašanju združljivosti

72. Čeprav je mogoče nekatere določbe izboljšati, varuh človekovih pravic meni, da politika preglednosti EIB ni oblikovana tako, da bi pomenila nepravilnost. Varuh človekovih pravic spodbuja EIB, naj izboljša oblikovanje nekaterih členov v svoji politiki preglednosti, tako da poda več predlogov za izboljšave, ki so navedeni v nadaljevanju.

Sklepi

Varuhinja človekovih pravic na podlagi preiskave zaključi ta primer z naslednjimi ugotovitvami:

Sprejetje politike preglednosti EIB ne pomeni nepravilnosti.

EIB je rešila vprašanja, kako obravnava pomisleke javnosti glede zakonitosti notranjih politik EIB in kako sporoča rezultate preverjanja dopustnosti pritožb, ki jih obravnava njen notranji pritožbeni mehanizem.

Pritožnik in Evropska investicijska banka bosta obveščeni o tej odločitvi.

Predlogi za izboljšanje

Varuh človekovih pravic spodbuja EIB, naj:

- odraža besedilo tretje alineje člena 4.2 Uredbe 1049/2001 v svoji politiki preglednosti in odpravi domnevo o nerazkritju v zvezi z informacijami in dokumenti, zbranimi in

pridobljenimi med inšpekcijskimi pregledi, preiskavami in revizijami , tudi po njihovem zaključku.

- razmisli o preoblikovanju člena 5.13 svoje politike preglednosti v zvezi s posredniškimi posojili;
- preoblikovanje člena 5.22 o rokih za obravnavo zahtevkov za informacije.

Kadar odločitev o dopustnosti pritožbe ob pošiljanju potrdila o prejemu ni bila sprejeta, bi moral odbor EIB-CM izrecno navesti, da potrdilo o prejemu ne pomeni, da je EIB-CM zavzel stališče o dopustnosti pritožbe.

Emily O'Reilly

Evropski varuh človekovih pravic

Strasbourg, 23. 5. 2018

[1] Na voljo na: <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/eib-group-transparency-policy.htm>
[Povezava]

[2] Na voljo na:
<https://www.ombudsman.europa.eu/activities/cooperation.faces/en/3809/html.bookmark>
[Povezava]

[3] <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/complaints-mechanism-policy.htm> [Povezava]

[4]
<http://www.eib.org/infocentre/publications/all/complaints-mechanism-operating-procedures.htm>
[Povezava]

[5] Člen 2 poslovnika: pritožbe v zvezi z mednarodnimi organizacijami, institucijami in organi Skupnosti, nacionalnimi, regionalnimi ali lokalnimi organi; pritožbe v zvezi z delovnimi odnosi med EIB in njenim osebjem; pritožbe, ki so že bile vložene pri drugih upravnih ali sodnih revizijskih mehanizmi; pritožbe anonimnih strank; pritožbe, katerih cilj je pridobiti konkurenčno gospodarsko prednost ali so pretirane, ponavljajoče se, neresne ali zlonamerne narave.

[6] Člen 2.1 Poslovnika.

[7] Člen 4.3 operativnih postopkov.

[8] Člen 1.1 mandata določa, da se pregled EIB-CM osredotoča na „ obravnavanje pritožb v zvezi z dejavnostmi [EIB] “. Člen 3.1 načel določa, da CM „ ocenjuje(-jo) in poroča(-jo) o

skladnosti s političnim **okvirom skupine EIB** [...] “. Člen 4.2(c) mandata zato omejuje pregled EIB-CM na „*ocenjevanje, ali so bile upoštevane politike in postopki skupine EIB* “. Člen 4.2(g) mandata opozarja, da odbor EIB-CM „*priporočila v zvezi s korektivnimi ukrepi in/ali možnimi izboljšavami obstoječih postopkov*“, s čimer izključuje politike EIB.

[9] <http://www.eib.org/about/index.htm>

[10] Na voljo na: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/resources/otherdocuments.faces>
[Povezava]

[11] Člen 4.3.7,
http://www.eib.org/attachments/consultations/public_consultation_complaints_mechanism_policy_draft_en.pdf
[Povezava]

[12] V skladu s členom 7.1 Poslovnika **lahko** „*priznanje [...] vključuje obvestilo o dopustnosti ali nedopustnosti pritožbe*“. Operativni postopki EIB-CM vsebujejo drugačno določbo, v skladu s katero se „*preverjanje dopustnosti izvede v desetih delovnih dneh, rezultat pa se sporoči pritožniku(-em) hkrati s potrdilom o prejemu*“ (člen 4.3).

[13] Člen 4.3

[14] Člen 9, http://www.eib.org/attachments/general/code_en.pdf [Povezava]

[15] Člen 15(3) PDEU.

[16] V skladu s členom 15 PDEU.

[17] Prispevek varuha človekovih pravic z dne 21. oktobra 2014 k reviziji politike preglednosti EIB je na voljo na:
<https://www.ombudsman.europa.eu/en/resources/otherdocument.faces/en/60106/html.bookmark>
[Povezava]

[18] člena 11 in 12(4)

[19] Člen 4

[20] Sklep evropske varuhinje človekovih pravic o zaključku preiskave na lastno pobudo OI/3/2013 v zvezi z Evropsko investicijsko banko. Na voljo na:
<https://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/54587/html.bookmark> [Povezava]

[21] Sklep Evropskega varuha človekovih pravic o zaključku preiskave pritožbe 349/2014/OV proti Evropski investicijski banki (EIB). Na voljo na spletni strani
<https://www.ombudsman.europa.eu/cases/decision.faces/en/59317/html.bookmark>. [Povezava]

[22] Člen 4(2), tretja alineja

[23] Kreditne linije finančnemu posredniku, ki nato posodi prihodke za financiranje projektov, ki jih spodbujajo podjetja s srednje veliko tržno kapitalizacijo.

[24] Kreditne linije, zagotovljene finančnemu posredniku, ki nato na lastno odgovornost posodi prihodke za financiranje malih in srednje velikih projektov.

[25] Kot je ocena EIB glede pristopa in zmožnosti posrednika ter konteksta, v katerem deluje; okoljske in socialne preglede, ki se izvajajo za sheme, za katere se pričakuje, da bodo imele znatne okoljske in/ali socialne učinke in tveganja; okoljski in socialni pregled posameznih podprojektov ali kakršno koli nadaljnje ukrepanje v zvezi s posameznimi dodelitvami v okviru skrbnega okoljskega in socialnega pregleda EIB.

[26] Člen 7(3)

[27] „5.23. V izjemnih primerih, na primer v primeru prošnje, ki se nanaša na zelo dolg dokument, ali kadar informacije niso zlahka dostopne in zapletene za primerjavo, se lahko rok podaljša, korespondent pa se o tem obvesti najpozneje 15 delovnih dni po prejemu.“

V primeru popolne ali delne zavrnitve na podlagi potrdilne prošnje banka prosilca obvesti o pravnih sredstvih, ki jih ima na voljo, in sicer vloži pritožbo pri pritožbenem mehanizmu ali sproži sodni postopek proti Banki pred Sodiščem Evropske unije. 5.34 Neodgovor banke na zahtevo v predpisanem roku se šteje za negativen odgovor in vlagatelju daje pravico, da vloži pritožbo pri pritožbenem mehanizmu EIB ali sproži sodni postopek proti Banki pred Sodiščem .“

[29] „ V primeru popolne ali delne zavrnitve institucija prosilca obvesti o pravnih sredstvih, ki jih ima na voljo, in sicer o začetku sodnega postopka [...] in/ali o pritožbi pri varuhu človekovih pravic [...]“